

تبیین عوامل هویت بخش منظر شهرهای جدید با بهره گیری از عناصر طبیعی

فتانه فرمانی^۱، علی کریم زاده^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، گروه شهرسازی، واحد بیضا، دانشگاه آزاد اسلامی، بیضا، ایران

۲- دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، واحد بیضا، دانشگاه آزاد اسلامی، بیضا، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

نبود رابطه منطقی بین کالبد شهر و عناصر سازنده هویت آن یک مسئله عام در شهرهای امروز است. شهر بزرگترین نماد تمدن بشری است که بشر آن را برای امنیت و آسایش خود بنا نموده است. شهر تنها یک سکونتگاه نیست، بلکه آبادی است که روح اجتماع در آن دمیده است و از آن هویت می گیرد از آنجایی که هویت مجموعه ای از صفات و مشخصاتی است که باعث تشخیص یک فرد یا اجتماع از افراد و جوامع دیگر می شود شهر نیز با تبعیت از این معیار، شخصیت یافته و مستقل می گردد. مقوله هویت به طور عام و هویت شهری به طور خاص از جمله مقولاتی است که به جهت نقشی که در شناخت افراد، اشیا، اجتماعها و مکانها دارد، حائز اهمیت است. هدف این تحقیق شناسایی عناصر و پدیده های طبیعی و تعیین روشی برای چگونگی اثر بخشی آنها در هویت شهرهای جدید است. از این رو در این پژوهش، با هدف شناخت هویت جمعی و شهری به وسیله الگوهای عینی و ذهنی مکان، فضا و کالبد، و با توجه به محیط انسان ساخت و عوامل طبیعی نظیر پوشش گیاهی، زمین، شرایط اقلیمی، آب و همچنین تاثیرات آن در شهرهای جدید امروزی به تبیین عوامل هویت بخش منظر شهری پرداخته می شود. عناصر طبیعی شهرها در این راستا بر ارتقاء کیفیت کالبدی شهرها می توانند اثربخش باشند و هویت شهر به شدت متأثر از نحوه ترکیب این عناصر در یکدیگر است. که سعی شده با توجه به تحقق پذیری طرح های توسعه شهرهای جدید و عدم موفقیت آنها، ضرورت تدوین امکان سنجی ایجاد هویت شهر با رویکرد منظر را آشکار خواهد ساخت. روش مورد استفاده در این تحقیق تلفیقی از روش های کتابخانه ای، اسنادی، تحلیل و محتوا می باشد که به تدوین چارچوب نظری مفاهیم هویت و طبیعت می پردازد که شامل معیارهای برنامه ریزی و طراحی شهری می گردد.

واژه های کلیدی: مولفه های هویت شهری، منظر شهری، شهر جدید، عناصر طبیعی